

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 16XCdo/426/2016
Identifikačné číslo spisu: 6912213443
Dátum vydania rozhodnutia: 26.10.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Pramuková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:6912213443.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 814 90 Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 14C/255/2012, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 13. augusta 2014, č. k. 17Co/649/2014-93, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 13. augusta 2014, č. k. 17Co/659/2014-93 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Rimavská Sobota uznesením zo dňa 01. augusta 2013, č. k. 14C/255/2012-16 uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 66 eur za vznesenú námietku zaujatosti podľa položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov (ďalej len „Sadzobník“), ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb.“).

2. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo dňa 13. augusta 2014, č. k. 17Co/649/2014-93, odvolanie žalobcu ako oneskorene podané odmietol v zmysle § 218 ods. 1 písm. a/ O. s. p. Uviedol, že napadnuté uznesenie okresného súdu bolo žalobcovi doručené 2. augusta 2013, žalobca podal odvolanie osobne na okresnom súde dňa 20. augusta 2013, pričom posledným dňom na podanie odvolania bol deň 19. august 2013, žalobca teda podal odvolanie po uplynutí zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty.

3. Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal dovolanie žalobca. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Namietal, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.), a to z dôvodu, že odvolanie podal včas. Odvolanie nebolo podané na prvostupňovom súde osobne do podateľne, ako uviedol vo svojom rozhodnutí odvolací súd, ale žalobca odvolanie odovzdal na prepravu doručovateľskej

spoločnosti ReMax Courier Service, spol. s r.o., IČO: 35 825 456, so sídlom Cikkerova 2, Bratislava, ktorej predmetom podnikania je „poskytovanie poštových služieb“, rovnako ako Slovenskej pošty, a.s. Tejto spoločnosti odovzdal odvolanie dňa 19. augusta 2013, teda v čase, keď ešte márne neuplynula lehota na podanie odvolania (§ 57 ods. 3 O. s. p.). Označená doručovateľská spoločnosť mala povinnosť podanie doručiť adresátovi, preto bola lehota na podanie odvolania zachovaná. K dovolaniu pripojil doklady o odovzdaní zásielky na prepravu.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“), ako súd dovolací (§ 35 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C. s. p.) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

5. Dovolanie žalobcu bolo podané dňa 24. septembra 2014. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ktorý upravuje postup súdu pri prejednávaní a rozhodovaní sporov. Civilným sporovým poriadkom bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Podľa § 470 ods. 1 C. s. p., ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Ustanovenie § 470 ods. 1 C. s. p. zakotvuje okamžitú aplikabilitu procesnoprávných noriem, ktorá znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to i na konania začaté pred dňom účinnosti nového zákona.

6. Podľa § 470 ods. 2 C. s. p. právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti Civilného sporového poriadku, zostávajú zachované. V zmysle uvedeného zákonného ustanovenia dovolací súd posudzoval prípustnosť podaného dovolania ako aj v ňom uvedené dovolacie dôvody podľa zákona účinného v čase podania dovolania (ustanovenia § 236 a nasl. O. s. p.).

7. V prejednávanej veci je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvej inštancie. Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. bolo dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, a proti uzneseniu, ktorým odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenských (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/. V zmysle § 239 ods. 2 O. s. p. bolo dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ide o uznesenie o priznaní (nepriznaní) účinkov cudziemu rozhodnutiu na území Slovenskej republiky.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky so zreteľom na uvedené ustanovenia konštatuje, že žalobcom podané dovolanie voči rozhodnutiu odvolacieho súdu o súdnom poplatku nie je podľa § 239 O. s. p. prípustné. Nepřípustnosť dovolania v takom prípade znamená, že sa v podstatnej miere zužuje právna možnosť využitia zákonom prezumovaných dovolacích dôvodov, a teda možnosť dovolateľa domáhať sa reparácie prípadných nesprávností v súdom konaní, ktoré sa spájajú s tzv. inou vadou v konaní majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) a nesprávnym právnym posúdením veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

9. Prípustnosť dovolania žalobcu v danej veci prichádza do úvahy len ak v konaní, v ktorom bolo vydané napadnuté uznesenie, došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 O. s. p. Toto ustanovenie pripúšťalo dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený,

ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v § 237 O. s. p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Osobitne ale treba zdôrazniť, že pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O. s. p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

10. Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/, b/, c/, e/ a g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

11. S prihliadnutím na obsah dovolania žalobcu najvyšší súd osobitne skúmal, či postupom a rozhodnutím súdov nedošlo k odňatiu možnosti účastníkom konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

12. Pod odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. treba rozumieť taký postup súdu, ktorým znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím je aj uznesenie, ktorým odvolací súd nesprávne odmietne odvolanie ako oneskorene podané (R 23/1994).

13. Podľa § 204 ods. 1 O. s. p., odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

14. Podľa § 57 ods. 3 O. s. p., lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

15. Lehota na podanie odvolania je procesnou lehotou. Charakteristickou črtou procesných lehôt je, že sú zachované aj v prípadoch, keď sa procesný úkon v rámci lehoty nedostane do dispozičnej sféry adresáta, ale stačí, keď je urobený posledný deň lehoty osobne na súde alebo ak je odovzdaný orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

16. Vzhľadom na význam práva na súdnu ochranu v právnom štáte pre záver o nesplnení podmienok konania nepostačuje iba pochybnosť o ich splnení, ale nesplnenie podmienok konania musí byť preukázané mimo rozumných pochybností. V prípade, ak všeobecný súd nemá záver o nedodržaní zákonom ustanovenej procesnej lehoty na podanie opravného prostriedku preukázaný mimo rozumných pochybností, musí vychádzať z predpokladu, že opravný prostriedok v zákonnej lehote podaný bol (III. ÚS 331/04, III. ÚS 249/08, IV. ÚS 379/08).

17. Z obsahu spisu vyplýva, že uznesenie súdu prvého stupňa bolo právnenému zástupcovi žalobcu doručené 2. augusta 2013. Posledným dňom 15-dňovej lehoty na podanie odvolania bol deň 19. august 2013, tak ako aj vo svojom rozhodnutí konštatoval odvolací súd a táto skutočnosť ani nebola sporná.

18. Z podacej pečiatky Okresného súdu Rimavská Sobota nachádzajúcej sa na podanom odvolaní žalobcu je zjavné, že odvolanie proti uzneseniu bolo podané na tomto súde hromadným podaním osobne dňa 20. augusta 2013. Z tejto skutočnosti vychádzal aj odvolací súd pri svojom závere o oneskorenom podaní odvolania. Zo žalobcom predloženého detailu zásielky k prepravnému listu č. 1551031969 a aktuálneho stavu zásielky, o ktorých odvolací súd v čase rozhodovania o odvolaní nemal vedomosť (žalobca ich pripojil až k dovolaniu) súčasne vyplýva, že žalobca odvolanie voči uzneseniu odovzdal na jeho doručenie Okresnému súdu Rimavská Sobota spoločnosti ReMax Courier Service, spol. s r.o. dňa 19. augusta 2013 o 15:30 hod., t. j. posledný deň 15-dňovej odvolacej lehoty.

19. Pre záver o (ne)splnení podmienky zachovania odvolacej lehoty v zmysle ustanovenia § 57 ods. 3 O. s. p. však bolo treba sa ešte zaoberať otázkou, či spoločnosť, ktorej bolo odvolanie odovzdané žalobcom na doručenie, možno považovať za „orgán, ktorý má povinnosť ho doručiť“.

20. Orgánom povinným doručiť podanie, ktorým sa vykonáva úkon viazaný lehotou, je v zmysle zákonom stanovených podmienok ktorýkoľvek okresný súd (§ 42 ods. 2 O. s. p.), odvolací súd (§ 218 ods. 2 O. s. p.), správny orgán, ktorý vydal rozhodnutie (§ 250m ods. 2 O. s. p.), príslušný orgán nápravno-výchovného ústavu, zdravotníckeho zariadenia a pod. a napokon aj pošta, čo je zrejmé aj z ustálenej judikatúry súdov Slovenskej republiky (pozri napr. V 8/72, R 23/86, ZSP č. 2/2004).

21. Zákon č. 324/2011 Z. z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“), ktorého predmetom úpravy sú (aj) podmienky poskytovania poštových služieb, definovaných ako služby poskytované na účely dodania poštovej zásielky, a to vybranie a distribúcia poštovej zásielky, vymedzuje poskytovanie poštových služieb poštovým podnikom ako podnikateľskú činnosť. Poskytovať poštové služby možno len za podmienok stanovených zákonom, a to len na základe registrácie vykonanej Poštovým regulačným úradom v rozsahu podľa všeobecného povolenia (rozhodnutia vydaného Poštovým regulačným úradom), resp. na základe poštovej licencie (rozhodnutia vydaného Poštovým regulačným úradom). Konanie o registrácii, t. j. zápis osoby, ktorá bude poskytovať poštové služby do registra poštových podnikov, upravuje zákon v § 19 až § 22.

22. Poštový regulačný úrad vedie register poštových podnikov ako verejný zoznam, do ktorého sa zapisujú zákonom stanovené údaje, sprístupnený bezodplatne na jeho webovom sídle. Podľa aktuálneho registra poštových podnikov je ku dňu vydania tohto rozhodnutia v ňom evidovaných 24 poštových podnikov s uvedením ich obchodného mena, dátumu registrácie, spôsobu označovania poštových zásielok a druhu (nimi poskytovaných) poštových služieb, vrátane Slovenskej pošty, a.s. (pod poradovým číslom 18) a spoločnosti ReMax Courier Service, spol. s r.o. s dátumom jej registrácie 30. apríla 2012 (pod poradovým číslom 3), ktorej žalobca odovzdal predmetné podanie - odvolanie (okrem iných zásielok) na jeho doručenie pred uplynutím zákonnej lehoty na podanie odvolania.

23. Vzhľadom na to, že spoločnosť ReMax Courier Service, spol. s r.o. je Poštovým regulačným úradom registrovaným poštovým podnikom poskytujúcim poštové služby (označené ako OS - ostatné poštové služby) v zmysle zákona, treba ju považovať za orgán, ktorému je možné odovzdať podanie a ktorý má povinnosť toto podanie doručiť s následkom zachovania lehoty v zmysle ustanovenia § 57 ods. 3 O. s. p.

24. Z uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že žalobca dôvodne namietal, že rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorý odmietol jeho odvolanie ako oneskorene podané, mu odňal možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

25. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 450 ods. 1 C. s. p.).

26. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

27. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.